

#Irekiera maila Ezaugarria

Zenbait ohar lankidetzako publiko-sozialeko proiektuei forma ematen dien ezaugarri honi buruz hausnartu eta ikasi dugunaz.

Bherrian azken urte hauetan egindako lanaren eta ikasitakoaren ondorioz, Lankidetzaz Publiko Sozialaren esperientzien arrakasta-gakoak ulertzeko, alderatzeko eta aztertzeko modua errazten duten 10 ezaugarri sortu ditugu.

Dokumentu honek zazpigarren ezaugarri buruzko berariazko ikerketa-prozesuaren hausnarketa eta gako nagusiak biltzen ditu: Irekiera Maila. (10etik7). www.bherria.eus/eu/irekiera-ezaugarria

Sustatzaileak:

BOLUNTARIOTZAREN
EUSKAL KONTSEILUA

CONSEJO VASCO
DEL VOLUNTARIADO

Dokumentu hau 2024ko ekainean argitaratu da, CC-BY-SA 4.0 lizentziarekin —egungo bertsioa eta ondorengoak—, eta lizentzia horrek modu askean banatzea ziurtatzen du, libre erabiltzeko eta bertatik obrak sortzeko aukera ematearekin batera, betiere iturria aipatzen bada eta lizentzia beraren pean partekatzen bada.

www.bherria.eus

IREKIERA MAILARI buruz

Herritarren eta Administrazio Publikoaren arteko lankidetzan sinesten dugunontzat, funtsezkoa da prozesu horiek irekitzeko prest azaltzea. Irekiera handiago baterantz eboluzionatzeak konexio- eta gardentasun-jarrera bat erakustea inplikatzan du, gizarte-eragile guztien partaidetzari harrera eginez. Ikuspegi honek herritarren eta erakundeen arteko konfiantza indartzen du, eta irtenbide sortzaileagoak zein tokiko beharretara egokituak aurkitzea ahalbidetzen du, horrela politika publikoen eraginkortasuna eta legitimitatea hobetuz.

Irekitasunak jarrera proaktiboa izan behar du, ondorioz, administrazioak informazioa partekatzeaz gain, inplikazio arduratsua sustatu behar du. Funtsezkoa da irekitzea, askotariko eragileak inplikatzeko: tokiko komunitateak, erakunde zibilak eta beste gizarte-sektore batzuk, erabaki-hartzeak aberasten dituzten ikuspegi eta ezagutza ezberdinak txertatuz.

Prozesuen irekiera hau benetakoa eta eraginkorra izan dadin, funtsezkoa da testuinguru eta erronka sozialei erantzutea, prozesuak metodologia egokien bidez sistematizatzea, denborak kudeatzea eta zaintzea, eragileen mapa bat egitea eta haien izaera hala nola baldintzetara egokitzea. Urrats horiek Administrazio Publiko inklusibo eta eraginkorrago batera hurbiltzen gaituzte, non lankidetzaz eta parte-hartze aktiboa funtsezko zutabeak diren egungo nahiz etorkizuneko erronkei aurre egiteko gai izan beharko den gizarte kohesionatuagoa eta erresilienteagoa eraikitzen laguntzeko ekarpena egiterakoan.

Kontzeptualizaziorako ekarpenak

Dokumentu honek lankidetzako publiko eta sozialeko proiektu eta prozesuetako irekiera-mailari lotutako alderdiak ulertzeko eta horiei erantzuteko gako batzuk ematen ditu:

1. Proiektuek testuingurua eta gizarte-erronkak aldatu ahala eboluzionatzen dute.
2. Lankidetzako lan-metodologiak sistematizatzea eta aplikatzea.
3. Egotearen eta bizi izatearen artean: denboren eta espazioen garrantzia.
4. Gure mugen eta aktibatu behar ditugun sinergien foku eta helburua zehaztea.
5. Eragileen soziograma batekin hastea: barne-komunitatea eta aliantza estrategikoak.
6. Interseksionalitatea lankidetzako prozesuetako desberdintasunei erantzuteko paradigma gisa.

1- Proiektuek testuingurua eta gizarte-erronkak aldatu ahala eboluzionatzen dute.

Lankidetzaproiektuak eraldatu egiten dira, etengabe aldatzen ari diren errealitatera eta testuinguruetara egokituz. Nolabaiteko segurtasuna eta errutina ematen diguten plangintza eta egiturak behar ditugu, errealitate aldakor hala nola desafiatzaile bati erantzuna emateko garatzen lagun diezaguketenak. Proiektuak zeinetan herritarrak eta administrazioa elkarlanean aritzen diren egokitzeko hala nola berritzeko ariketa horretarako aukera bat dira.

"Laborategi" kontzeptuarekin bat etorri lan egiteak aldaketa- eta egokitze-kultura indartzera behartzen gaitu. Laborategiko ingurune batean eboluzio naturala da; eta proiektuak, modu kongruentean, eraldatzen doaz.

Aldaketa-prozesu hauetan eragina izan dezaketen zenbait testuinguru-faktore daude:

- Udal-, foru- edo gobernu-ekintza gidatzen duten jarraibide politikoak, esaterako legegintzaldi-aldaketak, une erabakigarriak dira. Ziklo hauen hasieran errazagoa da esperimintatzea eta arriskatzea.
- Arloak edo sailak. Proiektuaren ikuspegia nabarmen alda daiteke gidatzen ari zaion arloaren arabera.
- Zein kolektibori zuzentzen gatzaizkion. Ere horietatik lehenesten diren biztanleria-segmentuek ere aldaketa garrantzitsuak dakartzate, esaterako, gazteengana edo ekintzaitza-proiektuak dituzten pertsonengana jotzea.
- Erronka sozialak. Gure zerbitzuak auzo, hiri eta lurraldeen beharretara eta bertan bizi diren pertsona eta erakundeetara egokitzen ditugu.

Gako eta jarraibide hauek zehazten dute noren mende gauden eta nori zuzentzen gatzaizkion. Aldaketek eragina dute estrategietan, metodologietan eta espazioak antolatzeko eta erabiltzeko moduetan.

Zure proiektuan, **nola kudeatzen dituzue testuinguruaren aldaketak eboluzionatzen jarraitzeko? Zer espaziotan hartzen dituzue segurtasuna ematen duen plangintza eta egitura gisa orientatzen zaituzteten erabakiak? Nola eusten diozue aldaketekiko sentsibilitateari eta iragazkortasunari, proiektua eraginkortasunez egokitzeko aukera emango duten erabakiak hartzeko?**

2- Lankidetzako lan-metodologiak sistematizatzea eta aplikatzea.

Lankidetzaren prozesuen testuinguruan elkarlana sustatzen duten eta partaidetza progresiboan oinarritzen diren metodologiak ezarri nahi ditugu. Metodologia hauei esker, inplikaturako eragileek euren ezagutzak eta esperientzia modu jarraituan eman ditzakete, dagozkion estrategiak proiektuaren fase bakoitzean eskuratutako ikaskuntzetatik abiatuta egokituz eta hobetuz. Parte-hartzeak progresiboak eragile berriak modu organikoan nahiz sendoan ezartzea bermatzen du, hasitako ekintzen irismena eta eraginkortasuna handituz.

Coboi Lab-en kasuan "Trantsizio Hareak" kontzeptua hartu dugu inspirazio-iturri: jatorri desberdineko talde eragile batekin hasten dute prozesua, eta horrek elkarlana errazten du. Talde eragile honek erronkaren aurrerapenak gainbegiratzen ditu eta baliabideak mobilizatzeko gaitasuna du. Ezin dugu prozesurik hasi baliabiderik gabe, ezta horiek erakartzeko gaitasunik gabe ere. Baliabideak esleitzerakoan erabakia hartu ahal duten pertsonak inplikatzea behar ditugu.

Eta aldi berean, talde eragileak eragileen mapa zabaltzen jarrai dezake, prozesuan beste batzuk sartzeko egokitasuna identifikatuz. Zeintzuk dira erronka/helburu hau bera partekatzen duten eragileak? Garrantzitsua da kide berriak helburuari dagokionez interpelatuta sentitzea. Horrez gainera lan-taldeak sartuko ditugu.

Ariketa progresiboa da, eta eragileak pixkanaka eta egokitasunaren arabera sartzen dira. Irekitze-prozesu hauek, aurrerapen sendoak eragiteaz gain, iteratiboak izan behar dira eta aukera eman behar dute esperientzia batetik lortutako ikasketak beste esperientzia batean edo proiektu beraren ondorengo faseetan aplikatzeko aukera emanez.

Interesgarria da tresna metodologiko propioak ezartzea, agian lehendik zeuden beste batzuk testuinguruari, lurraldeari hala nola inplikaturako eragileen kasuistikari egokituz. Horrekin, baliabide eta ezagutza propioak sortzen dira, talde teknikoan irauten dutenak eta hainbat aldiz modu autonomoagoan eta gogobetegarriagoan gauza daitezkeenak, erronka berrien izaerara egokituta.

Zure proiektuan, **zein motatako lankidetzaren tresnak erabiltzen dituzue? Nola identifikatzen dituzue beste fase edo prozesu batzuetara estrapola daitezkeen ikasketak? Zein pizgarrik motibatzen diete talde eragilea osatzen duten pertsonak? Nola identifika dezakezue prozesuak aurrera egin duela eta urrats berri bat eman dezakezuela?**

3- Egotearen eta bizi izatearen artean: denboren eta espazioen garrantzia.

Prozesuek dituzten baldintzei dagokienez Judith Butlerren gogoeta bat datorkigu gogora: “Plaza bat bertara sartu ezin diren gorputzek definitzen dute”. Irekia eta inklusioa izan nahi duen prozesu batek irisgarritasuna (fisikoa eta intelektuala), denborak (erritmoak, ordutegiak eta egutegiak) eta parte hartuko dutenen beharrak zaindu behar ditu. Bestela, kontrako efektua izan dezake eta baztertzaila gerta daiteke.

Denbora faktore erabakigarria da, prozesuek hilabete gutxi batzuetatik urte batzuetara arte iraun baitezakete. Ezinbestekoa da deialdia eta komunikazioa behar bezala diseinatzea, nork, nola eta noiz parte hartuko duten kontuan hartuta. Era berean, argi eduki behar da zein den amaiera produktua eta norekin partekatuko den, batez ere emaitza horretatik abiatuta erabakitzeko ahalmena dutenekin izango denean.

Espazioak funtsezko zeregina betetzen du. Ba al daukazue prozesu hauetarako espazio egokirik? Eskura dauden baliabideak eta azpiegiturak erabiltzea garrantzitsua da, baina halaber garrantzitsua da prozesu bakoitzerako espazio egokiak eta horien helburuak zein diren identifikatzea eta ingurunea zaintzea. Egoteko dimentsioaz gain, bizitzekoaz ere ari gara. Datozen pertsonen kafe edo te bat eskaintzea, espazioaren xehetasunak zaintzea eta klimak eragin positiboa zein negatiboa izan dezakeela gogoan izatea.

Gaur egun, espazio birtuala ere garrantzitsua da. Tresna digitalak ez dira komunikazio irekia ezartzeko soilik erabilgarriak; ikusizko tresna partekatuak nahiz lankidetzakoak erabiltzea oso lagungarria da. Tresna horien aukeraketa lehenengo faseetan negoziatu behar da, pertsona guztiak eroso, ahaldunduta eta konprometituta senti daitezten. Tresna horien erabilera errazteko mentoretza digitalaren figurarekin kontaktzea oso onuragarria eta ahalduntzaila da.

Zure proiektuan, **nola planteatzen duzue eragile parte-hartzaileekiko komunikazioa inplikaturako pertsona guztien arteko konexioa ziurtatzeko? Nola aukeratzen dituzue eragileentzat hurbilenak eta esanguratsuenak diren edo zereginerako egokiak diren espazioak? Nola bereizten dituzue eremu instituzionalerako deialdiak eta komunitate bakoitzaren erreferentzia-gunera hurbiltzen zareten uneak? Nola moldatzen zarete denborak ez ditzan espedienteak markatu, baizik eta komunitatearekiko prozesuak?**

4- Gure mugen eta aktibatu behar ditugun sinergien foku eta helburua zehaztea.

Aurrean ditugun erronkak konplexuak dira, eta askotan geureak gainditzen dituzten hainbat testuinguru, jakintza-arlo eta gaitasunekin lotzen dira. Gainera, gure balioekin bat datozen proposamenekin konprometituta sentitzen gara, dela inpaktuagatik, dela hori lortzeko egindako bideagatik. Ildo horretatik, helburua definitzea eta ikuspegia zehaztea gure baliabideak nahiz energia neurtu eta lehenestea ahalbidetzen digun funtsezko estrategia bat da.

Aipatu ditugun erronken konplexutasun horretan, funtsezkoa da argi izatea non eragin nahi dugun eta, beraz, gure mugak eta gure proiektu eta helburutik kanpo geratzen dena ezagutzea. Erronken konplexutasunari lotutako ziurgabetasun-uneetan, etengabeko bilakaera- eta aldaketa-jarrera bat izatea, zer garen eta zer ez garen jakitea funtsezkoa da, baita gu geu ezagutzea eta eragile, kolektibo eta proiektu bakoitza denetik abiatuta jardutea ere, omnipotentzia-diskurtsorik elikatu gabe.

Hausnarketa honek itxaropenak doitu eta kudeatzen laguntzen du, eta gure ahaleginak eraginkortasunez aktiba dezakegun horretan aktibatzen. Eten bat egin behar dugu eta gure ekintzen helburuaren gainean hausnartu, eta ikuspegiari argitasuna eman. Gehiegi hartu nahi izateak kalte egiten digu; hautatu eta baztertu egin behar dugu.

Sant Boiko Cobo Lab berrikuntza publikoko laborategitik honako hau oroitarazten digute: "Ekintzekin egiten dugu lan, ez konponbideekin. Gure jarduna erronka ulertu eta ekintzak planteatzea da". Ariketa honek lagundu egiten ditu guk ez ditugun edota gure eskuetatik kanpo dauden "palankak" mugitzeko gaitasuna duten beste pertsona, proiektu hala nola sail batzuekin bat egiten. Beraz, funtsezkoa da lankidetzan eta sarean lan egitea, bai erakunde publikoaren baitan, bai beste departamentu, arlo eta erakunde batzuekin.

Zure proiektuan, zeintzuk dira garatu dituzuen gaitasunak eta potentzialak? Zer funtsezko alderdi geratzen dira zure trebetasunetatik kanpo zuen erronkari erantzuteko? Zer estrategiak lagundu dizue gainditzen zaituzten errealitateari ekiteko beste trebetasun eta gaitasun batzuk txertatzen? Nola definitzen eta komunikatzen duzue proiektua, betetzeko zailak diren promesak sortu gabe erakartzeko?

5- Eragileen soziograma batekin hastea: barne-komunitatea eta aliantza estrategikoak.

Erronka bati lankidetzatik heltzeko strategiaren ardatza erronka hori konpontzen gehien lagun dezaketen eragileak sartzera izan behar da. Hasiera batean, eragindako pertsonengan eta espezialistengan pentsatzen dugu, hasierako eragileen mapa osatzeko eta gure ekintzak zabaltzeko; begirada zabalago batek, aitzitik, aliantza estrategikoak proiektatzera gonbidatzen gaitu, hasiera bateko eragileen mapa osatu eta gure ekintzak zabaltzeko.

Lankidetzako edozein prozesu diseinatzeko lehen urrats erabakigarria da soziograma bat egitea. Erronkari lotutako eragileen mapa honek, inplikaturak dauden, parte hartzen duten nahiz interesa duten pertsonak segmentatzea ahalbidetzen digu, prozesuaren inpaktuak zabaldu eta dibertsifikatuko dituzten ekintza-estrategiak ezarri.

Eragileen hainbat dimentsio imajina ditzakegu:

- **Dauden komunitateak.** Ziurrenik, badago egin nahi dugun erronkak eragindako komunitate bat. Asmoa partekatzen dugu baina, nola lortu ahaleginak batzea? Funtsezkoa da gure bitartekoak, baliabideak hala nola tresnak bere esku jartzea. Ez gara gure espazioa irekitzera mugatzen; pertsonak dauden lekura hurbiltzen gara.
- **Aliantza estrategikoak.** Garrantzitsua da gure erronkari ekarpena egin diezaioketen eragileak bilatzea, zuzenean eragiten ez badiete ere. Horretarako, besteak beste, hezkuntza-komunitatea (unibertsitateak, eskola teknikoak) edo sektore ekonomikoak lotu behar dira. Helburuak, hizkuntzak eta beharrak aldatu egiten dira askotarikoa den komunitate honen arabera.
- **Sailen arteko dimentsioa.** Testuinguruak aldakorrak dira eta Administrazio Publikoak eboluzionatu egin behar du. Une honetan, erretirotik gertu dauden profesionalen multzo garrantzitsu bat daukagun honetan, hobetzeko aukera bat aurkezten zaigu. Erantzukizun handiko sailekin lan egiten dugu; bakoitzak bere historia eta ezagutza du. Bilakaera ez datza bestetik gabe aldaketa bat egitean; kontua da indarrean dauden lan-prozesuak hobetzea.

Lankidetzaz-, estrategia- eta egokitze-ikuspegia funtsezkoa da gizarte-erronkei aurre egiteko eta gure ekintzen eraginkortasuna hobetzeko. Eragile hala nola tresna egokien aniztasun estrategiko bat txertatzea gure proiektuak inklusiboak, eraginkorrak nahiz jasangarriak izatea ziurtatzen du.

Zure proiektuan, **nola identifikatzen dituzue erronka espezifiko bat konpontzen nabarmen lagun dezaketen eragileak? Nola diseinatzen dituzue eragile berriak sartzera egokitu daitezkeen prozesuak? Zuen prozesuek nola dituzte kontuan izaera desberdineko eragileak konektatzeko eta inplikatuzeko ekintzak? Nola baliatzen duzue prozesu berri bakoitza taldearen egiteko moduak berritzeko?**

6- Intersekzionalitatea lankidetz-prozesuetako desberdintasunei erantzuteko paradigma gisa.

Intersekzionalitatea ikuspegi eta tresna bat da, desberdintasunen konplexutasuna eta desberdintasunek elkarren artean nola eragiten duten sakonago ulertzea ahalbidetzen duena. Herritarrekin lankidetz publiko eraginkorra ezartzeko, beraz, begirada hori ezinbestekoa da. Alde batetik, hainbat behar identifikatzeko aukera ematen du, eta horrek politika publikoak hobeto diseinatzea dakar. Bestalde, administrazioek euren partaidetza-eremuetan harreman justuagoak eta bidezkoagoak ezatzea errazten du.

Intersekzionalitatea pertsonen gizarte-egituretan zein posizio duten ulertzeko modu bat izaten den heinean, administrazioen baitan hausnarketa bat eragiten da, herritarrekiko harremanetan zein botere-harreman inkontziente erreproduzitzen ari diren ulertzeko.

Zapalkuntza-ardatzak (esaterako arraza, klasea, sexualitatea, adina, sexua, etnia, jatorria, gaitasuna, generoa, etab.) pertsona berdina aldi berean zapaldua eta zapaltzaile izateko moduan artikulatzen dira. Horregatik, autoanalisi horretan, funtsezkoa da testuingurua eta testuinguru horrek beste pertsona batzuekiko gure posizioa nola aldarazten duen aztertzea.

Tresna ahaltzu bat da administrazio publikoetatik ulertzeko zapalkuntza-ardatz anitzen arteko elkarrekintzak nola eragiten dien bere herritarrei. Horri esker, diagnostiko zehatzagoak egin ahal izango dira eta ondoren, erantzun, politika eta zerbitzuak sortu, prebentziozkoak zein erreaktiboak, pertsona askok jasaten dituzten diskriminazio espezifikoak aurre egiteko.

Azkenik, intersekzionalitatea funtsezkoa da, halaber, parte-hartze espazioak bermatzeko (diseinua, deialdia, tonuak, kodeak, ordutegiak, hizkuntzak, moderazioa, etab.), zeinek modu ekitatiboan eta ikuspegi distantziakideak saihestuz, ahots guztien elkarrizketa eta entzutea ziurtatuko duten.

Zure proiektuan, zeintzuk dira zuen erakundearen egin duzun intersekzionalitateari buruzko barne-gogoetak? Nola txertatu dituzue diagnostikoetan? Zer botere-harreman desberdin identifikatu dituzue partaidetza-prozesuak gauzatzean? Zein estrategia aplikatu dituzue parte-hartze espazioak askotarikoak eta bidezkoak izan daitezkeen?

IREKIERAREN GAINEKO TIP-AK

Lankidetzaz publiko-sozialeko proiektuak eta prozesuak irekitzeko prozesuak ulertzen eta bideratzen lagun dezaketen erreferentziak eta/edo tresnak.

Coboi Lab laborategiaren bilakaera-koadroa

Coboi Lab Laborategiaren bilakaera-koadro hau partekatzen dugu, zeinek proiektuaren fase ezberdinak erakusten dituen, une bakoitzean lider gisa dituen arloak edo departamentuak kontuan hartuta. Proiektuaren liderra sustapen ekonomikoa, partaidetzazkoa edo zuzenean alkatetza/presidentetza izaten denaren arabera, ikuspegia nabarmen aldatzen da.

Xede dituen kolektiboek erreparatzen badiegu, lehenengo kasuan ekintzailtza-proiektuak dituzten pertsonen deitzen zieten. Ondoren, gizarte-ekimenetan jarri zuten arreta eta, berrikiago, gizarte-errotetan jarri dute arreta, profil anitzak eta elkarren osagarriak diren haiek gonbidatuz.

Laborategi bat izendatzeko moduaren eboluzioa bat etorri da haren lidergoarekin eta deitutako agenteekin. Hala, bere izena aldatuz joan da "Gizarte Ekintzailtza Laborategitik" "Berrikuntza Publikoko Laborategira", "Gizarte Berrikuntzako Laborategitik" pasatuz.

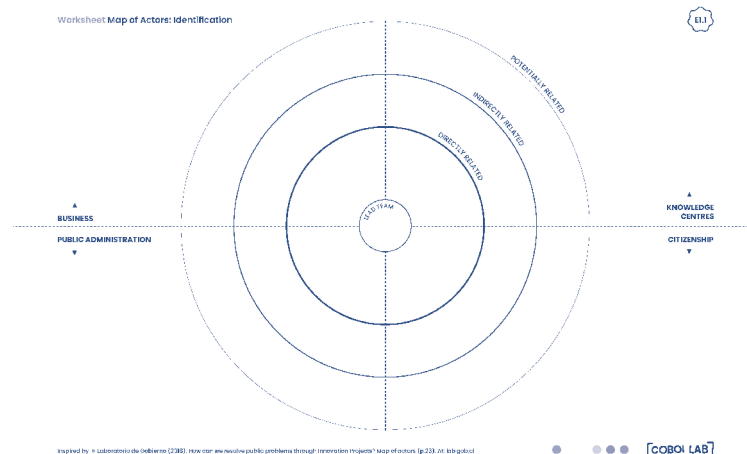
	2015-17	2017-19	2020-23
Udaleko arloa edo departamentua	Sustapen ekonomikoa	Partaidetza	Partaidetza
Proiektuaren fokua	Pertsona ekintzaileak	Gizarte ekimenak	Gizarte ekimenak
Laborategi mota	Gizarte Ekintzailtza Laborategia	Gizarte Berrikuntzako Laborategia	Gizarte Berrikuntzako Laborategia

2022an, proiektuak bere hamargarren urteurrena ospatu zuen, eta bere ibilbidea deskribatu zuen testu honekin: "Sortu zenetik (...), Coboik hainbat etapa, agertoki, morfologia, etab. zeharkatu ditu. Laborategi bezala, hainbat behar eta lehentasunetara egokituz joan izan da etapa bakoitzaren arabera eta bere eboluzioan zehar iterazioa eta barne-birplanteamendua etengabea izan da. Beti saiatu gara ikasten eta definizioz zalantzarria eta aldakorra zen testuingurura egokitzen. Hasiera-hasieratik, ahalik eta eragin handiena izango duen tresna publiko bat bihurtzeko ahalegina egin dugu".

Proiektu bat irekitzeko eragileen mapa: Txileko Gobernuaren baliabidea

Coboi Lab proiektutik pertsonak eta eragileak detektatzeko eta mapeatzeko diseinatutako fitxa bat partekatzen dute, lan hori modu eraginkorrean egiteko aukera eman diezaguketen urrats batzuekin batera.

1. **'Funtsezko eragileak' identifikatzea.** Baliabidea eta hasierako hausnarketa erabiliz, helburu partekatuekin bat datozen ezaugarriak dituzten pertsonak eta kolektiboak identifikatzen ditugu.
2. **Helburuak lerrokatzea.** Helburua da deitzen gaituen fokua gogoratzea, helburuak eta irismena argi izatea, geroago beste premia batzuekiko sinergiak eta konplizitateak ehuntzeko.
3. **Win-win harremanak sortzea.** Pertsonengan hautemandako bizikalitatean eragin positiboa izango duten ekintzak aktibatzea bilatzen dugu, proposamenak premia partekatuetara bideratuz.
4. **Itxaropenak kudeatzea.** Gonbidapen-mailak eta sortzen diren itxaropenek bat etorri behar dute. Lehen aipatu dugun bezala, funtsezkoa da prozesuen mugetan argitasuna ematea.
5. **Lankidetzaz baloratzea.** Proiektu baten parte sentitzeko modu batek proiekturako ekarpenak egiten ari garen eta baliagarriak izaten garen sententziarekin du zerikusia.

Fitxak erreferentziarako sektore edo antolakuntza motak bereizten ditu, adibidez enpresak, administrazio publikoak, ezagutza-zentroak eta herritarrak. Ondoren, zirkulu zentrokideen irudi batean, eragile horiek proiektuarekiko duten gertutasunaren arabera kokatzen dira; talde eragilea, harreman zuzena, zeharkakoa eta potentziala.

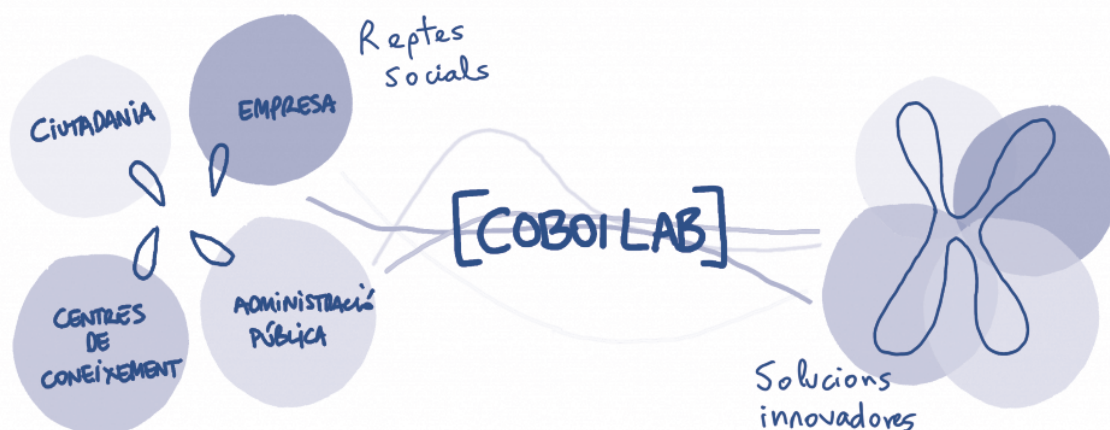
Coboi Labek Txileko Gobernuak emandako materiala erabiltzen du, eta www.lab.gob.cl/landing-block. webgunean dago eskuragarri. Gune honetan, lankidetzaz-prozesu osoan lagundu dezaketen baliabideak aurkituko dituzue.

Elkarlanerako aurrebaldintzak: Coboi. Lab-en proposamen bat

Coboi Lab-en, lankidetzaz publiko-sozialeko proiektu bat irekitzeko hiru aurrebaldintza hauek partekatzen dituzte:

- 1. Aldaketarako presazko zentzua.** COVID-19ari lotutako alarma sanitarioaren aldia berrikuntzarako aukera gisa gogoratzen zuten. Erantzunen bilaketan, lankidetzaren potentziaz identifikatu zuten eta eragin handiko prozesuak aktibatu ziren denbora errekorrean. Erronka zehaztu eta partekatu bat izatea funtsezkoa da lerrokatzeko eta gure arteko desberdintasunak bigarren maila batean uzteko.
- 2. Baliabideak mobilizatzeko prestasuna eta gaitasuna.** Proiektuari ikuspegia eman diezaioketen eta, horrez gainera, funtsezko prozesuak eta baliabideak aktibatuzeko ahalmena duten pertsonak eta erakundeak deitzeko beharra azpimarratzen dute. Eragile hauek profil oso desberdinak eta osagarriak izan ditzakete: garrantzi bera dute ondareaz arduratzen den eta lokal bat lagatzeko prozesua zainduko duen pertsona baten eginkizunak eta lokal bera erabil dezaketen bestelako erakunde, kolektibo eta entitate batzuekin konektatuko duen auzoko bizilagun batenak.
- 3. Erreferentziatzeko pertsona, erakunde edo talde bat egotea.** "Guztion artean egiten dugu" kontsigna ez da eraginkorra; beraz, funtsezkoa da prozesurako pertsona erreferenteen talde bat eratu ahal izatea, zeinekin konektatu, galderak egin eta hitz egitea ahalbidetuko den. Pertsona hauek proiektuaren anfitrioi gisa jarduten dira, eta eragile berriak sartzea errazten dute.

www.coboilab.cat

Interseksionalitatea sartzeko checklist moduko ideiak

Maria Rodó-Zárateren "Interseccionalidad" liburuan esperientzia hau partekatzen da:

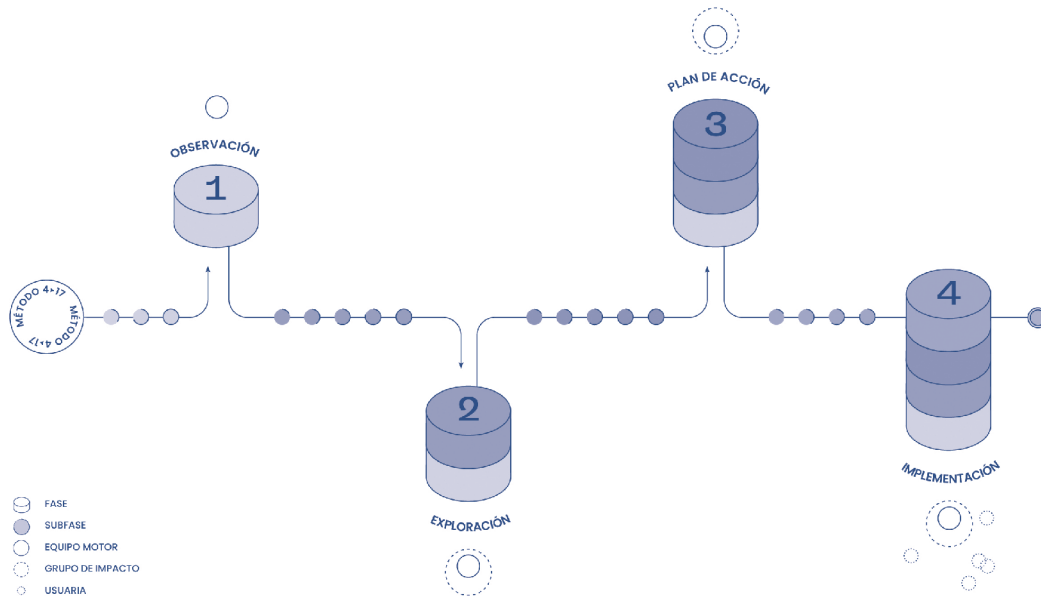
*"Behin batean, arrazakeriazko LGTB gazteei eta horiek poliziarekin izandako esperientziei buruzko mintegi batean, harritu egin ninduen parte-hartze inklusiboa sustatzeko atzemandako borondate handiak, Komunitateekin elkarlanean aritzen den ikerketa-zentro batek bultzatu zuen eta **parte hartu zuten gazteei metro-txartelak ematen zizkieten dohaintzan** mintegira joan ahal izan zitezen. Asteroko eztabaidetan dinamika oso inklusiboak erabiltzen zituzten, esaterako **lehenik eta behin neska gazteek eta ikasleek hitz egin zezaten eskatzea**, eta soilik talde horietako inork jada parte nahi hartu ez zuenean irakasleek horretarako aukera izatea. Kontuan hartzen zen **emakumeek hitz egitea eta batzorde edo egintza bakoitzean aniztasuna egotea.**"*

Badira beste esperientzia baliotsu askoz gehiago ere, besteak beste, [Tokiko Politiketan Interseksionalitatea Txertatzeko Gidan](#), jasotako Tarrasako Udalarena bezalakoa. Gainera, jarraian, ikuspegi interseksionaletik lanerako lagungarriak izan daitezkeen tip edo gako batzuk proposatzen dira:

Hasi aurretik	Diagnostikoa	Lankidetzak-prozesua prestatzea	Prozesuan zehar
<p>Taldearen begiradei, aniztasunari hala nola ezagutzei buruzko gogoeta bat egin da.</p> <p>Arlokako segmentazioa ezabatu da, eta talde hibrido bat sortu da, ikuspegi aniztasuna bermatzeko.</p> <p>Bidezko parte-hartze prozesu bat egiteko behar diren ikuspegiak ematen dituen prestakuntza jasotzeko edo norbait gonbidatzeko aukera planteatu da.</p>	<p>Egoeraren diagnostikoa eta azterketan zapalkuntza-ardatzek ordezkatzen dituzten aldagaiak hartu dira kontuan (arrazak, klasea, sexualitatea, adina, sexua, etnia, jatorria, gaitasuna, generoa...)</p> <p>Kontuan hartu da desberdintasunak nola artikulatzen diren eta nola eragiten dituzten lanerako alboan nahi izaten diren herritarrak.</p> <p>Lanerako alboan izan nahi diren herritarren arteko pertsona batzuek jasaten dituzten diskriminazio espezifikoak identifikatu dira.</p>	<p>Deialdia, egonez gero, lanerako alboan izatea nahi dugun pertsonen askotariko errealitatez egokitzen da (adibidez, supermerkatuetako ilaretako iragarkiak edo "erretiratuen" etxeetara egindako bisitak, adineko emakumeak eta klase ekonomiko ertain/baxuko bertako emakumeak badira).</p> <p>Prozesu eta espazio parte-hartzailearen diseinuan hainbat alderdi hartu dira kontuan, esaterako ordutegiak, irisgarritasuna, hizkuntzak, tonuak edo metodologiak.</p> <p>Elkarreraginean botere-harremanak ahalik eta gehien murrizteko topaketa erraztuko duten pertsonen profilari buruz hausnartu da.</p>	<p>Aldez aurretik diseinatutako estrategiak aktibatu dira, partaideen parte-hartze ekitatiboa ziurtatzeko.</p> <p>Administrazio-taldeko pertsonen aldez aurreko lan bat egin dute entzumena aktibatze, hitza hartzen dutenen testuinguruari erreparatuta.</p> <p>Bildutako informazioa aldagai diskriminatzaileen, prozesuaren helburuen eta testuinguruaren arteko artikulazioa kontuan hartuta antolatuta eta interpretatzen da.</p>

Prozesu osoak, gainera, etengabeko (auto)ebaluazio bat eskatuko du, ikuspegi interseksionala mantentzen dela ziurtatzeko. Funtsezkoa da partaidetzak-prozesuek bisualki askotarikoak eta inklusiboak (are, batzuetan, esentzialistak eta estereotipatuak ere) izateari ihes egitea, eta horrez ordez, sakoneko eraldaketa txikiak aktibatzea, analisi konplexuen eta elkarrizketa kokatuen bidez.

Erronkei elkarlanean heltzeko baliabide bat.

Herritarren laborategi bezala eginiko lanean, Cobi Labek **Mètode 4>17** garatu du, ideia-, diseinu-, prototipatze- eta soluzio berritzaileen proba-prozesuak gidatzeko eta erronka konplexuei ikuspegi kolaboratibo eta multieragile batetik ekiteko zeharkako metodologia transferigarri bat.

Cobi Lab-ek proposatzen duen prozesuak honako etapa hauek ditu:

- **1. Fasea Behaketa.** Hiriaren erronka bat definitzen da lurraldeko arazo batetik abiatuta, eta horri elkarlanean heltzeko gaitasuna aztertzen da.
- **2. Fasea Ustiapena.** Erronkan parte hartzen duten eragileen perspektibak eta interesak identifikatzen eta integratzen dira, lehentasunak bateratzeko hala nola ikuspegi partekatu bat zehazteko.
- **3. Fasea Ekintza-Plana.** Definitutako ekintza-ardatz bakoitzerako lankidetzak ekintzak asmatzen eta diseinatzen hasiko gara, eta, horrela, partekatutako etorkizuneko ikuspegira hurbilduko gara.
- **4. Implementazio Fasea.** Lehentasuneko ekintzen prototipoak diseinatzen dira eta horien implementazioa planifikatzen da. Gainera, kolektiboki erabakitzen da nola neurtu emaitzak, jarraipena egin eta ezarritako ekintzen eragina ebaluatu.

Metodo hori sortzeko, gizarte-berrikuntzaren esparruan erabilitako hainbat formula analizatu, aztertu eta testatzen dira (ikuspegi teoriko bat), Sant Boiko Udalak berak hiriaren zenbait erronkari (ikuspegi praktiko bat) aurre egiteko erabiltzen zituen moduekin kontrastatzen direnak.

Metodologia garden eta irisgarriekin hala nola prozesuen zerbitzura dauden espazio publiko eta erreferentziazko pertsonekin kontaktzea, lagungarria da lurraldearen erronkei ikuspegi sistemikoago batetik erantzuteko.

www.coboilab.cat/ca/projectes/metode-de-ciutat

Ekainak 2024 junio
www.bherria.eus